

L'esclat dels impulsos ocults

El nou llibre de Josep Santa-eulàlia és una novel·la complexa que se serveix d'una història d'enveges i temors, d'infidelitat i frustracions, a fi d'explorar les febleses d'una existència aparentment estable. Un prodigiós exercici d'estil elaborat a base de frases curtes i diàlegs suggerents.

NARRATIVA

**JOSEP NAVARRO
SANTAEULÀLIA**
Bulbs

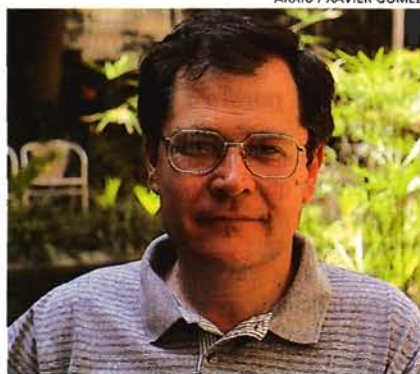
Eds. La Magrana. Col·l. "Les Ales
Esteses", 85. Barcelona, 1999

236 pàgines 2.000 ptes.

Josep Navarro Santa-eulàlia està forjant pas a pas, sense soroll, una obra molt personal. És un autor d'interessos plurals: ha conreat amb solvència la poesia, l'assaig i la narrativa. Com a novel·lista s'estrena amb *Terra negra*, una novel·la d'aventures i de formació ambientada en l'acolorit clima de les guerres carlines. El bon ofici d'aquesta primera novel·la es confirma amb escriure en aquest nou títol. *Bulbs* aprofita la intriga d'una trama policíaca per bastir una novel·la tensions psicològiques, on els components d'un matrimoni entre ells un combat soterrat, però cruel i sense descans.

El llibre s'inicia presentant-nos el narrador en una situació de benestar envejable (té una bona situació social i econòmica, una confortable casa), en una vida fonamentada en les aparences, molt adequada per veure créixer l'enorme abisme que hi ha entre el que diu el protagonista i el que sent, entre el que ens mostra i el que amaga. En la narració dels fets que envolten un crim, el protagonista —que és el principal sospitós— va fabricant-se una imatge de bona persona, de treballador fidel a l'empresa, d'home equilibrat, generós, sensible i racional, per tal de presentar-se com a víctima de les circumstàncies i dels impulsos dels altres, als quals responsabilitza de les seues frustracions tant sentimentals com laborals. Paral·lelament, el lector hi descobreix els impulsos, l'orgull ferit, els petits actes egoistes: una persona vulnerable a qui li cal un gran gest per a autoafirmar-se.

Com suggereix el títol, el bulb és la

imatge que dóna coherència al llibre: el bulb és un òrgan vegetal que hiverna sota terra durant un temps per créixer en tota la seua esplendor en la primavera. La novel·la és això: la latència i l'esclat de tot allò que el protagonista ha anat silenciant.

L'única cosa que se'm resisteix del llibre és la trama policíaca. I no perquè no estiga ben resolta, sinó més aviat perquè em fa pensar que l'autor no acabava de confiar en les pròpies capacitats i va pensar que li calia recórrer a aquest gènere per falcar el progrés de la lectura i donar més colorit a la trama. Siga com siga, això no eclipsa els valors positius del llibre. D'entrada, ens trobem amb una prosa d'enorme altura: l'autor encaixa amb una precisió de rellotgeria les distintes històries, i es mou amb una agilitat notable en l'ús d'un estil el·líptic i de frases breus. Reforçat amb diàlegs punyents i una descripció concisa i significativa, que denoten la forma de ser dels personatges. En suma, un llibre recomanable. **Francesc Calafat**